

- Sterker Samen Werken: voor de sportvissers van vandaag en morgen -

Evaluatie

Groen = gedaan

Oranje = loopt

Rood = lukt niet / kan niet

STERKER SAMEN WERKEN

VOOR DE SPORTVISSERS VAN VANDAAG EN MORGEN

**beleidsplan sportvisserij in Nederland
2010 – 2015**

Inhoud

1. Inleiding

- 1.1. Aanleiding
- 1.2. Doel
- 1.3. Werkwijze
- 1.4. Opbouw beleidsplan

2. De sportvissers als klant meer bieden

Meer en beter viswater

- Meer wateren via de VISpas beschikbaar
- Verbeteren van de visstand (in casu het viswater)
- Vergroten van de bereikbaarheid / toegankelijkheid van viswateren
- Uitbreiden van opleidingen, begeleiding en stimulering van sportvissers
- Versterken imago van de hengelsport in de samenleving

3. Versterken van de hengelsportverenigingen

Meer vrijwilligers en activiteiten voor sportvissers

- Meer ledenwerving
- Vergroten van betrokkenheid van en binding met leden
- Intensiveren sturing en handhaving gedrag van sportvissers
- Uitbreiden public relations naar lokale overheden en instanties

4. Verstevigen regionale en landelijke organisaties

Meer samenwerking en afstemming om de belangen van de sportvissers te dienen

- Versterking regionale inzet
- Versterking landelijke belangenbehartiging en beleidsvorming
- Versterking samenwerking beroepskrachten

Bijlage

- A. Doelstellingen Sportvisserij Nederland
- B. Structuur Sportvisserij Nederland
- C. Maatschappelijke ontwikkelingen en positionering
- D. Sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen

2. De sportvissers als klant meer bieden 'Meer en beter viswater'

Hoofddoelstelling

1a) Verbeteren vismogelijkheden: meer wateren via de VISpas bevisbaar

De 'visvergunning' is het primaire gezamenlijke product van de hengelsportorganisaties. De sportvissers hebben dit wettelijk nodig om te kunnen vissen. Alles rond dit product moet dan ook zo goed mogelijk zijn geregeld. Het moet hen de **vrijheid en ruimte** geven om in **zo veel mogelijk wateren** te kunnen vissen en hen **zo min mogelijk beperkingen** opleggen. Des te beter dit product is, hoe meer dit de ultieme wens van de sportvissers vervult, en des te meer sportvissers het zullen aanschaffen. Als elke federatie en vereniging zich daarvoor inzet, dan zullen in principe gemiddeld alle aangesloten hengelsportverenigingen **meer leden** kunnen krijgen.

Uitwerking in acties:

- nastreven dat uiterlijk in 2015 alle overheidswateren, grote recreatiewateren, kanalen en rivieren, waarvan de hengelsport visrechten heeft, opgenomen zijn in een *Gezamenlijke Lijst van Viswateren*. Dit is wat de sportvissers willen (gezamenlijk betalen zij nu immers al voor al deze rechten). Daarnaast zijn het gemeenschapswateren. Om ook in de toekomst het visrecht te blijven behouden, wordt het steeds meer van belang dat deze laagdrempelig voor zoveel mogelijk sportvissers worden opengesteld. Sportvisserij Nederland zal bij LNV en andere overheden pleiten dat ook zij zich inzetten (bijv. via een extra bepaling in de huurovereenkomsten) om alle openbare wateren voor minimaal één hengel en aangewezen aas in te brengen in de VISpas en Kleine VISpas.
- afgesloten (kleine) wateren, visspecialties (bijv. forelwaters, karpervijvers) of wateren die specifieke bescherming behoeven (bijv. kwetsbare beken) kunnen in overleg met betrokkenen via aparte vergunningen worden ontsloten.
- overleg starten om uiterlijk in 2013 de dan nog bestaande *Federatieve Lijsten van Viswateren* op te heffen en deze op te nemen in de *Gezamenlijke Lijst van Viswateren*. Gezien de gigantische hoeveelheid wateren neemt door uitwisseling zoals is gebleken in de praktijk de hengelruk op een specifiek water nooit noemenswaardig toe. Het gaat er bij de uitwisseling simpel om, dat aangesloten sportvissers de gelegenheid wordt geboden om in zoveel mogelijk wateren te kunnen vissen.
- de *uitwisseling 'om niet'* heeft zijn inmiddels grens bereikt. Zogenaamde 'natte' verenigingen dragen de kosten en 'droge' verenigingen profiteren hiervan. Concurrentie tussen hengelsportverenigingen moet meer plaatsvinden op basis van activiteiten die zij aanbieden en niet op basis van viswateren die zij 'voor slechts hun leden bezitten'. Daarbij wordt aansluiting van de meeste sportvissers voornamelijk bepaald door de plaats waar zij wonen en waar hun hengelsportvereniging gevestigd en actief is. Daarom zal bij uitwisseling steeds meer moeten worden overgegaan tot betaling van een redelijke vergoeding aan een visrechthebbende die bereid is dit in te brengen vanuit Sportvisserij Nederland en/of een federatie (huur visrecht plus een vast opslagpercentage voor beheer en aantoonbare gemiddelde inkomsten uit dagen weekkaarten). Uiterlijk eind 2012 moet hiervoor een landelijke regeling voor standaard situaties zijn vastgesteld, zodat deze in 2013 kan worden ingevoerd.

-het *verwerven van visrechten* voor opname in de Gezamenlijke Lijst van Viswateren door federaties tegen een redelijke vergoeding (financieel) in situaties waarin beroepsvissers hun bedrijf willen beëindigen. Verder moet worden ingezet op het verwerven van machtigingen (tegen een financiële vergoeding of uitwisseling van gebruiksmogelijkheden) van wateren waar beroepsvissers visrechtgebied zijn. Hierbij ligt het initiatief bij de desbetreffende federaties. Vanuit Sportvisserij Nederland kan worden geholpen bij onderhandelingen en in geval van redelijkheid kan ook een beroep worden gedaan op het landelijke Fonds Verwerving Visrechten van Sportvisserij Nederland.

-het overdragen (vooral door verenigingen of beheerseenheden van verenigingen) via een overeenkomst van de *vertegenwoordiging* van de aangesloten *visrechtgebieders* naar de federaties of Sportvisserij Nederland (VBC's) bij regionale (waterschappen) respectievelijk landelijke waterbeheerders (V&W, LNV). Dit ter behoud van de visrechten door de hengelsport in situaties waar de watereigenaar/beheerder voorstaat alle vormen van overleg te willen centraliseren tot één gesprekspartner namens de georganiseerde hengelsport. In het algemeen worden discussies over water en visstandbeheer technisch steeds ingewikkelder en kunnen zo ook zaken waarschijnlijk professioneel dan beter en sneller worden afgestemd.

-het verminderen en uniformeren van de *bevisingsvoorwaarden* in de Gezamenlijke Lijst van Viswateren per eind 2012. Het streven hierbij moet zijn om vanuit het belang van de sportvissers, de voorlichting en de handhaving, te komen tot zo min mogelijk en vooral duidelijke beperkingen.

-waar er behoefte aan bestaat tegen extra betaling aan een deel van de aangesloten sportvissers *extra bevoegdheden* toe te kennen (bijv. toestemming tot nachtvisserij, het gebruik van drie hengels of het onttrekken van vis) moet dit waar mogelijk éénduidig via een toegevoegde aantekening op de VISpas worden geregeld om een nieuwe wildgroei in visdocumenten te voorkomen. Vanzelfsprekend blijven de federatieve inkomsten daaruit (minus kosten) dan toevloeien aan betrokken federaties of verenigingen.

-om de belangen van de zeesportvisserij beter te kunnen behartigen, de zeesportvisserij beter te kunnen reguleren en waar mogelijk te handhaven, en de onttrekking van zeevis beter te kunnen registreren, wordt ook de wettelijke introductie van een eenvoudig, gemakkelijk verkrijgbaar *visdocument voor de zeesportvissers* noodzakelijk geacht. Dit vereist wel politieke besluitvorming en aanpassing van de Visserijwet.

-het blijvend zoeken naar *nieuwe technieken* om via internet en mobiele telefoon de wateren waarin de aangesloten sportvissers mogen vissen in duidelijke data op te slaan, zodanig dat deze eenvoudig thuis en in het veld digitaal op kaart zijn te zien (incl. bevisingsvoorwaarden). Nagestreefd wordt dat de toepassing van www.visplanner.nl op de mobiele telefoon vanaf 2013 in combinatie met het tonen van de VISpas rechtsgeldigheid krijgt om ter plaatse te laten zien dat men aldaar met deze aldus erkende toestemming van de rechtgebieders mag vissen.

-het *vereenvoudigen* eind 2010 van de *Visserijwet / regelingen*. Dit ter uitbreiding van de mogelijkheden voor de sportvissers en ter vereenvoudiging van de voorlichting en handhaving

- minder regels
- meer gelijk trekken diverse minimummaten en gesloten tijden
- het gebruik van worm als aas het gehele jaar toestaan
- naast de schriftelijke toestemming ook een digitale toestemming mogelijk maken
- vissoorten uit de Flora & Faunawet -zoals de meerval- onder de Visserijwet plaatsen

Hoofddoelstelling

1b) Verbeteren vismogelijkheden: verbeteren van de visstand (in casu het viswater)

Sportvissers willen **vis kunnen vangen**. Hierbij gaat het om allerlei soorten, maten en hoeveelheden. Er vinden in dit opzicht momenteel echter veel veranderingen plaats. De wateren worden schoner. Het bestand van sommige vissoorten neemt hierdoor af (bijv. brasem en snoekbaars) en andere soorten komen steeds meer voor (bijv. snoek, barbeel, winde, salmoniden, roofblei en meerval). Doordat de hoeveelheid voedingsstoffen in de wateren minder wordt (waterzuivering), staat de biomassa vis per hectare onder druk. Herstel van de natuurlijke inrichting én natuurlijke dynamiek van de wateren kan ook de biomassa weer doen toenemen.

Het zijn ook met name de sportvissers die in het beleven van hun passie, vooral in de binnenwateren ervaren dat de natuur aan verandering onderhevig is, met zowel voor- als nadelen voor de hengelsport. Sportvissers begrijpen dat in het kader van duurzaam waterbeheer ingrijpen in de natuur soms gewenst is, bijvoorbeeld als overpopulatie van een soort dreigt. Overigens moet zo'n maatregel in dat geval **bewezen effectief en efficiënt** zijn en rekening houden met aspecten als **dierenwelzijn**.

Een voorbeeld hiervan is de aalscholver, een vogel die te weinig natuurlijke vijanden heeft in dit deel van de wereld en de toch al onder druk staande visbestanden grote schade toebrengt. Dat zelfde is ook het geval met de exotische rivierkreeften die in toenemende mate inmiddels o.a. grote delen van het veenweidegebied van het 'Groene Hart' innemen.

Uitwerking in acties:

-de kennis over vis en visstandbeheer (gedrag, ontwikkelingen, mechanismen) en over sportvissers (deelname, gedrag, beleving, onttrekking, wensen) vergroten via praktijk en literatuuronderzoek. Het bundelen van de bestaande en nieuwe onderzoeksgegevens en het uitdragen van de betreffende kennis binnen de sportvisserij en naar externe beleidsmakers en beheerders. Ook het teruggrijpen naar eerder verricht onderzoek en analyse van data in HSVLeden zijn hierbij van belang.

-een meerjarig landelijk onderzoek laten verrichten naar feitelijke veranderingen in de visstand en eventuele sturingsmogelijkheden.

-het landelijk, regionaal en lokaal inzetten op nog meer natuurlijke inrichting (verbindingen, overdimensionering, oevers, structuren, bescherming winterschuilplekken) en vooral ook een natuurlijke (peil)beheer van wateren ter vergroting van de natuurlijke stabiliteit, soortenrijkdom én een bij het desbetreffende water behorende natuurlijke biomassa. VBC's en door partijen daarbinnen overeengekomen visplannen moeten hiertoe een structurele ingang naar de waterbeheerders bieden.

-het waar noodzakelijk verzorgen van actieve (her)introductie om van nature thuishorende visbestanden te bevorderen (zalm, zeeforel, aal, elft, kwabaal, steur) of om vismogelijkheden te verbeteren in wateren waar het visbestand door externe invloeden is afgenomen of zich slechts beperkt kan voortplanten (witvis, roofvis, karper; veelal in afgesloten wateren). Voor de aal zijn brede herstelprogramma's noodzakelijk.

Wat betreft het uitzetten of onttrekken van vis is het raadzaam om wateren meer te onderscheiden op basis van een natuur-, productie- en/of recreatieve functie (te vergelijken met de ruimtelijke ordening bij het grondgebruik).

Actief Biologisch Beheer, waar het er alleen om gaat de helderheid van een water te bevorderen (een maatregel waarvan de effectiviteit nog steeds niet is bewezen), wordt door de georganiseerde sportvisserij in die gevallen afgewezen.

-het tegengaan van *bedreigingen* voor de visstand. Bij schade door aalscholvers actief werken aan meer beschutting in de wateren, het uitzetten van minder vraatgevoelige vissoorten, het verjagen van de vogels en als organisatie als geheel ons maximaal in te zetten om te komen tot een gericht beheer van de overmatige aalscholverpopulatie.

-bij beroepsmatige overbevissing op zee komen tot een betere regulering van de visserij (Europees en nationaal zeevisserijbeleid). In de binnenwateren via VBC's en visplannen, en uitkoop van rechten in geval visserijbedrijven hun activiteiten wensen te staken. Ook waterkrachtcentrales, gemalen, (verontreinigde) bagger in het water en onnatuurlijk peilbeheer zijn funest voor een duurzame natuurlijke visstand.

-het daadwerkelijk helpen realiseren van ontwikkelingsvisies en adviezen door Sportvisserij Nederland en federaties, nadat de betreffende plannen zijn opgesteld.

-de *communicatie* positief richten op *nieuwe vismogelijkheden* om sportvissers hierover te informeren en in hun vrijetijdsbesteding te blijven stimuleren.

Hoofddoelstelling

1c) Verbeteren vismogelijkheden: vergroten van de bereikbaarheid / toegankelijkheid van viswateren

Wil je als sportvisser kunnen vissen, dan moet je wel **bij de visstek kunnen komen**. Dit staat op diverse plaatsen onder druk door de aanleg van natuurvriendelijke oevers, kribverlaging, toenemende bebouwing langs waterlopen, bestemming van wateren tot natuurgebied e.d. VBC's en visplannen bieden een goede mogelijkheid om de belangen van de sportvissers aan de waterbeheerder kenbaar te maken en wensen gerealiseerd te krijgen.

Uitwerking in acties:

-het uiterlijk 2011 *inventariseren* en naar beleidsmakers en waterbeheerders duidelijk kenbaar maken van huidige *visstekken*, zodat deze bij werkzaamheden aan/langs het water behouden blijven.

-het realiseren (bestemming en beheer) van *specifieke wedstrijdtrajecten*. Landelijk bestaat behoefte aan het realiseren in 2011 van minimaal tien 'zoete' en vijf 'zoute' trajecten die voldoen aan criteria voor het houden van (inter)nationale wedstrijden met 150 tot 250 deelnemers. Ook regionaal zijn geschikte wedstrijdparkeersens voor veelal 50 tot 100 personen gewenst.

-het open houden van *toegangswegen en paden* naar viswateren.

-het aanleggen van *voorzieningen* voor sportvissers bij viswateren zoals parkeerplaatsen, hekoverstappen, toegangspaden, trailerhellingen, visbotenhavens, bootverhuur e.d.

2) Uitbreiden van opleidingen, begeleiding en stimulering van sportvissers

Mensen die in het binnenwater of aan zee willen gaan vissen, zoeken dikwijls informatie en/of begeleiding om **het vissen** te **leren**. Hetzelfde geldt voor sportvissers die nieuwe vistechnieken willen proberen. Alle aangesloten hengelsportverenigingen moeten eind 2015 op dit vlak activiteiten aanbieden. Daarnaast is het van belang om sportvissers te blijven enthousiasmeren en actief nieuwe uitdagingen te bieden.

Uitwerking in acties:

-het verzorgen van *gerichte voorlichting* via *regionale en landelijke hengelsportmedia*, zodanig dat deze elkaar crossmediaal ook versterken. Het gaat hierbij om Het VISblad (oplage in 2015 naar 100.000 stuks per maand; twee keer per jaar naar alle aangesloten sportvissers), Stekkie Magazine (in 2013 gratis vier tot zes keer per jaar naar *alle aangesloten sportvissers jonger dan 15 jaar*), andere hengelsportbladen, versterken websites met filmpjes, meer digitale nieuwsbrieven, beurzen, folders, VIS-TV en andere landelijke en regionale televisieprogramma's.

-het vergroten van het aanbod aan *lokale cursussen en activiteiten* door de hengelsportverenigingen (ondersteund door specialistenorganisaties, federaties en Sportvisserij Nederland).

-het opnemen van lokale *vismatenbanken* op websites van hengelsportverenigingen (algemene sportvissers, wedstrijdvisser, feedervisser, karpervisser, vliegvissers, zeebootvissers e.d. die bereid zijn met een ander te gaan vissen en hen een specifieke tak van het vissen te leren; eind 2015 aanwezig op 200 websites van verenigingen).

Hoofddoelstelling

3) Versterken imago van de hengelsport in de samenleving

Een aansprekend imago steunt en stimuleert de sportvissers. Tevens is dit van belang om de deelname te bevorderen en maximaal **maatschappelijk draagvlak** te verkrijgen en te behouden. Daarom moet de hengelsport zich blijven versterken en/of aanpassen op onderdelen waarin zij kwetsbaar is wat betreft maatschappelijk beeldvorming.

In 2015 moet 20 % van de Nederlanders erg sympathiek staan t.o.v. de sportvisserij en 60 % een beetje tot neutraal (anno 2004 was dit respectievelijk 13 % en 41 %; de werkelijkheid is immers dat de overige 46 % de sportvisserij vooral zag als saai, niets voor mij).

Uitwerking in acties:

-het verzorgen van meer positieve publiciteit in vooral *externe media* via een actief persbeleid. Daarnaast spelen natuurlijk ook de *eigen media* een rol.

-het is belangrijk bij de publiciteit doordacht te werk te gaan en te *focussen* op de menselijke beleving, genieten, actie, spanning, mooie vissen, veelzijdigheid sportvissen, natuur, vrijheid, ruimte, de kennis van en zorg voor vis, en het naleven van gedragsregels.

-het in de publiciteit naar voren schuiven van *specifieke doelgroepen* (good looking): jeugd,

55-plussers, vrouwen. Maar zeker ook aandacht voor activiteiten gericht op minder validen, integratie van allochtonen e.d.

-het samenwerken met andere recreanten- en natuurorganisaties, evenals aansluiting nastreven bij het NOC/NSF in 2011.

-het bevorderen van het *vistoerisme* binnen en naar Nederland, waarbij initiatieven daartoe op basis van bijzondere vismogelijkheden en viswateren ('pareltjes') al dan niet in samenwerking met provincies en bedrijfsleven naast actieve communicatie via eigen en vooral externe media, beurzen, het aanbieden van arrangementen e.d. zo breed mogelijk (ook financieel) worden gesteund.

-het vergelijken van de *gedragscodes en regels inzake welzijn van vis* zoals toegepast binnen de Nederlandse sportvisserij met de Europese richtlijnen (FAO - EIFAC) en waar nodig aanpassen in 2010. Deze gedragscodes en regels bundelen en uitdragen via alle hengelsportmedia.

-het realiseren van *milieuvriendelijke alternatieven voor het loodgebruik* in de hengelsport (min of meer gelijkwaardig wat betreft prijs en gebruikskwaliteit) en deze actief communiceren via alle hengelsportmedia, zodat zij eind 2015 door het merendeel van de sportvissers worden toegepast en algemeen bij de hengelsporthandel verkrijgbaar zijn.

3. Versterken van de hengelsportverenigingen 'Meer vrijwilligers en activiteiten voor sportvissers'

De hengelsportverenigingen vormen de basis voor de georganiseerde hengelsport en de sportvisserij in Nederland. Zij bieden met circa 20.000 vrijwilligers het meest uitgebreide netwerk 'in het veld'. Hier worden de sportvissers lid en zij binden de sportvissers. Zij bieden de VISpas en daarmee de viswateren aan. Zij organiseren de activiteiten voor de sportvissers. Via hun hengelsportcontroleurs, de inzet van federatieve Buitengewone Opsporingsambtenaren en samenwerking met handhavinginstanties zien zij lokaal toe op de naleving van de visserijregels. Lokaal dragen zij zorg voor het visstandbeheer, de voorlichting en belangenbehartiging.

De sportvissers zouden actief samen hun hengelsportvereniging moeten vormen en sturen. De hengelsportverenigingen behoren contact te onderhouden met hun leden, hun belangen te dienen en zorg te dragen voor de gewenste activiteiten.

Dit is de ideale situatie. In de praktijk is dit echter zeker nog niet overal het geval. Veel verenigingen hebben moeite om voldoende en goed toegeruste bestuurders en vrijwilligers te vinden. Ook zijn de aangesloten sportvissers gemiddeld een stuk ouder dan het totaal van de Nederlandse sportvissers. Sommige groepen zijn mager vertegenwoordigd binnen veel van de verenigingen (bijv. jeugd en vrouwen) en het contact en de binding met de meeste leden is veelal slechts beperkt. Daarnaast zijn veel verenigingen vooral gericht op de uitgifte van de visdocumenten, controle en organisatie van viswedstrijden. Andere activiteiten worden -uitzonderingen daargelaten- niet of nauwelijks georganiseerd.

Versterking van de hengelsportverenigingen is daarom van groot belang. Dit zal vanuit het bestaande kader moeten worden gestart. Hierbij is extra ondersteuning van de regionale federaties, de specialistenorganisaties en Sportvisserij Nederland noodzakelijk.

Hoofddoelstelling

4) Meer ledenwerving

Een groter ledental zorgt voor een groter draagvlak, een krachtiger organisatie en lagere kosten per sportvisser. Er ligt nog een markt open om het aantal georganiseerde sportvissers te doen toenemen. Van de circa twee miljoen Nederlanders die jaarlijks (wel eens) vissen, gaat het in potentie (rekening houdend met visfrequentie, het enkel vissen in zee en jeugdvisser) om circa 750.000 personen. Jaarlijks moet een groei van minimaal 3% derhalve zijn te realiseren. Bij veel hengelsportverenigingen ontbreken echter directe prikkels en de capaciteit om zelf sterk in te zetten op ledenwerving.

Uitwerking in acties:

-het in samenwerking met federaties meer inzetten op landelijke en regionale ledenwervingscampagnes.

-het zorgen dat 'de deur bij de verenigingen open staat' (gebruiken meerdere, toegankelijke distributiepunten van VBL's waaronder hengelsportwinkels, recreatiecentra e.d.; vanaf 2010 aanleveren websites aan verenigingen welke een module bevat om online een VBL te bestellen).

-het stimuleren van verenigingen tot verbetering van de *eigen ledenwerving* (aanleveren ideeën voor acties, ingedrukte folders voor verspreiding huis-aan-huis of op locaties waar veel mensen komen (bakker, slager, kapper, bibliotheek, scholen, sportclubs, wijkcentrum, huisarts e.d.).

-het stimuleren van verenigingen om over te gaan tot jaarlijkse of periodieke *automatische incasso* van het lidmaatschapsgeld. Dit om de leden service te bieden, kosten te besparen en bestaande leden 'vast te houden' ofwel de veel te grote jaarlijkse ledenfluctuaties tegen te gaan (eind 2015 inning van de contributie bij 75 % van de aangesloten sportvissers via een incasso).

Belangrijke en/of kansrijke **doelgroepen voor ledenwerving** zijn:

-niet aangesloten sportvissers (zee en binnenwater)

Zij vissen al. Zij zijn te vinden bij hengelsportwinkels, aan de waterkant (controle en voorlichting), in recreatiecentra, onder watersporters en bij (vis)botenverhuurbedrijven.

-niet aangesloten hengelsportverenigingen (zee en binnenwater)

-jeugd

Zij zijn de sportvissers van morgen. De jeugd toont dat de hengelsport leeft en aantrekkelijk is en kinderen zijn ontwapenend inzake discussies rond het welzijn van vis (eind 2015 is 10 % van de leden jonger dan 15 jaar én in het bezit van een jeugdVISpas; thans bedraagt dit 5 %). Zij zijn te vinden op scholen, bij sportclubs, in nieuwbouwwijken, aan de waterkant, en onder kinderen van seniorleden.

2010: 26.738 jeugdVISpassen (5,8%) op totaal 464.598 aangesloten sportvissers.

2014: 41.397 jeugdVISpassen (7,9%) op totaal 524.150 aangesloten sportvissers.

-vrouwen

Zij zijn ondervertegenwoordigd in de hengelsport. Vrouwen die vissen bieden kansen voor het vrijwilligerswerk, kunnen de hengelsport deels maken tot een gezinsactiviteit, stimuleren hun kinderen en zijn ontwapenend inzake discussies rond het welzijn van vis (eind 2015 is 10 % van de leden van het vrouwelijke geslacht; thans bedraagt dit 4 %). Zij zijn te vinden bij jeugd- en seniorleden.

2010: 17.226 aangesloten vrouwelijke sportvissers (4,1% van totaal)

2013: 18.924 aangesloten vrouwelijke sportvissers (4,2% van totaal)

-55-plussers

Zij hebben over het algemeen veel vrije tijd en bieden bovendien in veel gevallen meer kansen om zich te willen inzetten voor vrijwilligerswerk.

-minder validen

Zij zoeken een leuke tijdsbesteding en het draagt bij aan hun sociale integratie. Zij zijn te vinden in revalidatiecentra en verzorgingshuizen.

-allochtone Nederlanders

Zij zijn in het algemeen ondervertegenwoordigd in de hengelsport. Het betreft inmiddels een omvangrijke bevolkingsgroep voor wie vissen laagdrempelig bij zou kunnen dragen aan hun sociale integratie.

Hoofddoelstelling

5) Vergroten betrokkenheid van en binding met leden

Als je betrokken leden hebt, kun je meer mensen (vrijwilligers) inschakelen voor het organiseren van **activiteiten** en hierdoor krijg je weer meer **betrokken leden**. En zo is de cirkel rond en start een **opwaartse spiraal**. Om dit te bereiken zullen verenigingen moeten starten vanuit het huidige vrijwilligerskader met nieuwe activiteiten. Het aannemen van een open, actieve houding is daarbij belangrijk om nieuwe en jongere vrijwilligers te werven.

Activiteiten die verenigingen kunnen ondernemen zijn o.a.:

.lezingen, filmavonden	.open dagen
.bijeenkomsten visspecialismen	.allerlei viswedstrijden
.kunstaas, voer, vliegen, boilies maken	.jeugdkamp
.visdag naar forelvisjver of karperput	.bezoek (organiseren) aan WK of NK
.wilgen langs viswateren knotten	.vuil in oevers opruimen
.jeugdcurcus	.voorlichting op basisschool
.hengelvangstregistratie	.bouw visvoorzieningen
.feestavond in clubhuis	.vis roken
.afstand / doel werpen met hengels	.etc.

Een moeilijk aspect bij het werven van vrijwilligers is dat de sportvisserij in veel gevallen een individualistische bezigheid is.

Het is echter niet zo dat er steeds minder mensen zijn die vrijwilligerswerk willen doen. Sterker nog, het aantal uren dat mensen vrijwilligerswerk verrichten is de afgelopen jaren toegenomen.

Belangrijke aspecten om **vrijwilligers** te **werven** zijn:

- een goede, zichtbare organisatie, een open houding en vooral een enthousiaste uitstraling;
- geef duidelijk aan wat van de kandidaat wordt gevraagd qua taak, inzet en tijd;
- zorg voor een persoonlijke benadering vanuit een positief perspectief;

- Sterker Samen Werken: voor de sportvissers van vandaag en morgen -

- organiseer duidelijke, meer kortdurende, afgebakende taken;
- vanzelfsprekend moeten ook de onkosten redelijk worden vergoed;
- het vrijwilligerswerk moet leuk en leerzaam zijn en een toegevoegde waarde hebben;
- vrijwilligers moeten ruimte en eigen verantwoordelijkheid krijgen voor invulling van de taken;
- het vrijwilligerswerk moet ook duidelijk blijkend worden gewaardeerd.

De huidige vrijwilligers (bestuur en commissieleden) zijn bepalend of en wat er wordt gedaan en of er nieuwe vrijwilligers bijkomen.

Vrijwilligers zijn te vinden onder de leden die frequent vissen, leden die aan de activiteiten deelnemen, onder jeugdleden of onder de ouders van jeugdleden. Ook is het goed om te registreren wat het beroep is van de leden. Aldus kunnen bestuursleden gericht mensen zoeken voor bepaalde taken en deze persoonlijk benaderen.

Uitwerking in acties:

- het *stimuleren* van het huidige *vrijwilligerskader* via de hengelsportmedia.
- het vanuit federaties, specialistenorganisaties en Sportvisserij Nederland persoonlijk *begeleiden* van het huidige vrijwilligerskader bij activiteiten en het helpen *werven* van nieuwe *vrijwilligers* ('we komen naar de verenigingen toe').
- het meer *aanreiken* van *direct toepasbare ideeën, kennis en materialen* voor hedendaags vrijwilligersbeleid en verenigingsactiviteiten.
- het *aanbieden* van velerlei laagdrempelige *trainingen* voor vrijwilligers (ook op bestuurlijk vlak). Deze kunnen door medewerkers van Sportvisserij Nederland of extern worden verzorgd.
- het opzetten vanaf 2010 van een *kennisbank* voor verenigingen op de website van Sportvisserij Nederland en het *plaatsen* van een *vrijwilligersvacaturebank* op websites van de federaties en verenigingen.
- het gebruik maken van nieuwe *verenigingsvormen*, zoals Hyves, Linked en Stekkie.nl.

Om succesvol leden te werven en te binden en de sportvissers in hun gedrag te kunnen sturen, is het van belang dat de sportvissers de hengelsportorganisaties kennen, deze als positief en zinnig beoordelen en hen steunen.

Uitwerking in acties:

- het *aanbieden* vanaf 2010 door Sportvisserij Nederland van *websites voor verenigingen* inclusief een module om *digitale nieuwsbrieven* naar de leden te verzenden, zodat beter met de leden kan worden gecommuniceerd. Eind 2015 moeten circa 500 verenigingen hiervan *zijn voorzien*.
- het *verzorgen* van gerichte *voorlichting over wat de hengelsportorganisaties doen* in Het VISblad, VIS-TV, websites, verenigingsbladen en publiciteit in lokale media.
- het *creëren* als hengelsportorganisatie van een eigen identiteit.
- het *bieden* van de mogelijkheid aan sportvissers tot inbreng in en sturing van de hengelsportorganisaties (*discussiefora, klankbordgroepen, digitale ledenraadpleging* e.d.).

Hoofddoelstelling

6) Intensiveren sturing en handhaving gedrag van sportvissers

Voor de sportvisserij (imago, ledenwerving en -behoud) is het van groot belang dat de sportvissers over de wettelijk benodigde schriftelijke toestemming beschikken (VISpas en Lijsten van Viswateren), zich aan de (gedrags)regels houden en dat hierop door handhaving wordt toegezien.

Verreweg de meeste sportvissers houden zich aan de regels en zij gedragen zich correct. Vanuit de aard van de hobby proberen zij een te zijn met de natuur. Er zijn echter ook altijd sportvissers zeker bij zo'n grote groep- die zich minder houden aan de regels. Het is aan de hengelsportorganisaties om hen op hun gedrag aan te spreken en waar nodig verdergaande maatregelen te treffen.

Basis voor de handhaving is een goed gestructureerde verhuur van visrechten en verlening van machtigingen, evenals een gedegen openbare registratie hiervan. Daarnaast is het wat betreft rechtsgelijkheid en geloofwaardigheid noodzakelijk om als hengelsportorganisaties bij overtredingen éénduidig sancties toe te passen.

Uitwerking in acties:

-het geven van meer en duidelijker *voorlichting* over de visserijregels (vooral via externe publiciteit, Lijsten van Viswateren, Het VISblad, verenigingsbladen en websites).

-het uitbreiden van de eigen *handhaving* (een toename van het aantal verenigingscontroleurs en federatieve BOA's nastreven met gemiddeld 10 % per eind 2015; uitbreiden van de gebiedsgrootte waarin BOA's bevoegd zijn en afstemming van de inzet tussen federaties onderling).

	aantal hengelsportcontroleurs	aantal BOA's
2010	959	circa 100
2014	1.264	140

-het nastreven van meer inzet door en *samenwerking* met politie, AID, andere BOA's, milieucontroleurs, wildbeheereenheden e.d., zeker ook wat betreft de bestrijding van visstroperij.

-het invoeren eind 2011 van een *landelijk sanctiereglement* naar alle aangesloten sportvissers inzake overtreding van bevissingsvoorwaarden en gedragsregels, inclusief bijbehorende beroepsmogelijkheden. Overtredingen moeten bij alle aangesloten hengelsportorganisaties met in acht name van het landelijk vastgesteld reglement gelijkelijk worden bestraft en gehandhaafd. Wel een sanctiereglement voor nachtvisserij en gebruik derde hengel.

-maximale inzet tot bij voorkeur het wettelijk handhaven, optimaliseren en in een nieuw perspectief plaatsen van de *Kamer voor de Binnenvisserij* dan wel in ieder geval te komen tot een sluitende registratie van verhuur van visrechten via bijv. het *Kadaster*.

Hoofddoelstelling

7) Uitbreiden public relations naar lokale overheden en instanties

Met name voor het verbeteren en vergroten van de vismogelijkheden is de hengelsport veelal aangewezen op acties van derden. Dit vergt dat je bij hen bekend moet zijn, positief gewaardeerd moet worden, je wensen moet inbrengen en ook hun doelen moet dienen.

Uitwerking in acties:

- het verzorgen van gerichte *voorlichting* via toesturen brieven, verenigingsblad en berichten in lokale media.
- het komen tot meer overleg, kennismaking, contacten leggen, *netwerken*, relaties.
- het *inspelen*, reageren op *lokale plannen* en ontwikkelingen.
- het toesturen en gerealiseerd krijgen van *eigen beleidsplannen*, visies, wensen en mening.
- het inzetten op *partnership* waarbij ook doelen van de overheden / instanties worden gediend (werkgelegenheid, toerisme, vrijetijdsbesteding, integratie, jeugd, natuurontwikkeling e.d.).
- het aansluiten bij NOC/NSF op landelijk niveau waardoor de ingangen voor hengelsportverenigingen toenemen voor ondersteuning vanuit de gemeenten wat betreft sport en recreatie.

4. Verstevigen regionale en landelijke organisaties **'Meer samenwerking en afstemming om de belangen van de sportvissers te dienen'**

Lokaal zijn de **hengelsportverenigingen** verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van de sportvissers, o.a. naar de gemeente. Zij dragen op lokaal niveau zorg voor de sportvisserijmogelijkheden en activiteiten voor sportvissers. Zij **binden de sportvissers**.

Op **regionaal** niveau zijn de **federaties** actief. Zij huren en beheren regionale wateren en zijn verantwoordelijk voor de belangenbehartiging naar provincies, waterschappen en andere regionale instanties. Zij ontwikkelen regionale sportvisserijvisies en onderhouden contacten met regionale overheden en instanties. Verder verzorgen en coördineren zij de regionale controle en handhaving via de bij hen in dienst zijnde BOA's, evenals de regionale communicatie en de organisatie van regionale evenementen. Belangrijke taak is het contact met en het verzorgen van basisondersteuning naar de hengelsportverenigingen. De federaties vormen de **regionale vertegenwoordiger** van de sportvisserij en de **verbinding** naar de lokale en landelijke organisaties.

Sportvisserij Nederland is **landelijk** verantwoordelijk voor het gezamenlijke sportvisserijbeleid en de (inter)nationale belangenbehartiging. Zij ontwikkelt landelijke visies en regelingen om de mogelijkheden voor sportvissers en vissen te bevorderen. Communicatie binnen de gehele hengelsport en -waar nodig- coördinatie, afstemming en ondersteuning van de activiteiten van de aangesloten hengelsportorganisaties zijn hierbij wezenlijk, evenals het onderhouden van contacten met (inter)nationale overheden en instanties. Verder heeft Sportvisserij Nederland tot taak het verzamelen en uitdragen van kennis en het doen van onderzoek. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het aanbieden van trainingen aan vrijwilligers binnen de hengelsport. Sportvisserij Nederland produceert de VISpas, spant zich in voor een zo breed mogelijke uitwisseling van viswateren en onderhoudt de centrale ledenadministratie. Voor enkele landelijke wateren is zij gemachtigd om de aangesloten sportvissers hierin te laten vissen. Tevens verzorgt zij de landelijke communicatie, produceert zij voorlichtingsmaterialen die landelijk, regionaal en lokaal moeten worden ingezet en organiseert zij landelijke hengelsportevenementen. In totaliteit zijn de taken van Sportvisserij Nederland gericht op algehele **ontwikkeling, samenbundeling, afstemming en ondersteuning** van de sportvisserij in Nederland.

Op haar beurt is Sportvisserij Nederland weer aangesloten bij de **European Anglers Alliance** (EAA) en de **Confederation Internationale de la Peche Sportive** (CIPS) om op Europees niveau de belangen van de sportvissers te behartigen en zorg te dragen voor de wereldwijde wedstrijdstrijdorganisatie.

In de sportvisserij komen tal van **specialismen** voor zoals wedstrijdvisserij, karpervissen, vliegvisserij en het vissen op roofvis. Vele duizenden sportvissers worden specifiek door een of meerdere specialismen aangetrokken. Voor de ontwikkeling van de sportvisserij en nieuwe vistechnieken vervullen de specialismen een belangrijke rol.

Het wedstrijdvisserij heeft -als een der oudste specialismen binnen Nederland- een eigen plaats binnen de hengelsportverenigingen, federaties en Sportvisserij Nederland. Dit geldt zowel voor het wedstrijdvisserij in het binnenwater als aan/op zee. Uitbreiding van competities, goede coaching, een voldoende visbestand en geschikte wedstrijdtrajecten vormen voor de wedstrijdvisserij belangrijke punten, evenals de organisatie om de paar jaar in Nederland van een aansprekend internationaal evenement en het behalen van internationale successen. Aansluiting van de sportvisserij bij het NOC/NSF wordt nagestreefd. In de landelijke specialistenorganisaties Karperstudiegroep Nederland (KSN), Snoekstudiegroep Nederland-België (SNB) en Vereniging Nederlandse Vliegvisserij (VNV) zijn duizenden karpervissers, vissers op roofvis en vliegvisserij verenigd. De specialistenorganisaties dragen zorg voor **voorlichting** en leveren een eigen **inbreng** naar de federaties en Sportvisserij Nederland voor het regionale en landelijk **sportvisserijbeleid**. Zij behoren de hengelsportverenigingen te stimuleren om ook op lokaal niveau tot **activiteiten** rond hun specialisme te komen.

De regionale en landelijke hengelsportorganisaties zijn van groot belang voor de ontwikkeling van de hengelsport en voor ondersteuning van de hengelsportverenigingen. Om regionaal de krachten, met name voor wat betreft professionele inzet, maximaal efficiënt en effectief in te zetten zijn samenwerking en afstemming wezenlijk. Nochtans is dit nog te weinig het geval. De federaties werken onderling nog veelal los van elkaar en ook de afstemming met Sportvisserij Nederland is nog te beperkt. Met elkaar moeten de federaties en Sportvisserij Nederland de komende jaren meer als **één geheel** gaan functioneren en moet de samenwerking met de specialistenorganisaties worden verbeterd. De sportvissers maakt het weinig uit wie iets doet, als het maar gebeurt.

Hoofddoelstelling

8) Versterking regionale inzet

Van de huidige regionale federaties wordt zowel professioneel als bestuurlijk veel gevraagd om hun taak als regionale belangenbehartiger en ondersteuning van de aangesloten hengelsportverenigingen adequaat in te vullen. Hiervoor zijn zij nu al niet altijd voldoende (professioneel) toegerust. Verwacht moet worden dat in relatie tot een adequate regionale belangenbehartiging steeds meer een beroep zal moeten worden gedaan op professionele ondersteuning. Om dit probleem (financieel zo neutraal mogelijk) op te lossen is het noodzakelijk om:

- confederatief vooral op ondersteunend regionaal professioneel gebied meer **samen te werken** in reeds van nature of bestuurlijk bij elkaar horende cluster-/samenwerkingsverbanden;
- meer **gelijkvormigheid** binnen de federaties te bevorderen (structuur, afdrachten, professionele werkorganisaties en salarisschalen, regelingen, activiteiten);

-daarbij in principe, de verspreid over het land bestaande **acht (confederatieve) servicepunten met beroepskrachten**, binnen de werkgebieden van de cluster-/samenwerkingsverbanden in te richten voor de uitvoering van de regionale belangenbehartiging en ondersteuning van de hengelsportverenigingen. Voor sommige servicepunten is in die visie uitbreiding van het aantal medewerkers noodzakelijk. In ieder geval de financiering van de personeelskosten van een regionaal professioneel team zou naar rato van het ledental door de samenwerkende cluster / federaties moeten worden gedragen. Ook kan tijdelijke plaatsing op projectbasis van medewerkers van Sportvisserij Nederland aan alle servicepunten versterking bieden.

Uitwerking in acties:

De ledenfederaties gaan gedurende de looptijd van dit beleidsplan gericht met elkaar in overleg om te komen tot:

-meer *federatieve samenwerking* teneinde primair de professionele ondersteuning binnen het totale werkgebied van het beoogde cluster-/samenwerkingsverband maximaal kwantitatief en kwalitatief invulling te geven.

Hierbij zou kunnen worden gedacht aan de clusters HSF FR-GRDR (Friesland, Groningen en Drenthe), HSF ONL-MNL (Overijssel en Gelderland), HSF NWN-GE (Noord-Holland, Utrecht en Flevoland), HSF ZWN-LB (Zuid-Holland, Zeeland, Brabant en Limburg). In goed overleg tussen partijen moet hierbij eventuele bijstelling van grenzen van werkgebieden mogelijk zijn.

-het versterkt (her)inrichten van de huidige acht landelijk verspreid liggende *servicepunten* om de regionale belangenbehartiging uit te voeren.

Per servicepunt zijn medewerkers noodzakelijk voor de uitvoering van de taken belangenbehartiging, water- en visstandbeheer, communicatie, vrijwilligersbegeleiding (jeugd, controle, visstandbeheer).

-het *uniformeren* van federatieve structuren, afdrachten, regelingen en activiteiten, waardoor meer gelijkvormigheid ontstaat, mogelijke onderlinge concurrentie wordt vermeden, en samenwerking en uitwisseling worden bevorderd.

-het vanaf 2013 *uitstralen* van meer *eenheid* binnen en buiten de hengelsport door de naam van de federaties te wijzigen in bijv. *Sportvisserij Zuidwest Nederland* en meer gebruik te maken van *gezamenlijk* met Sportvisserij Nederland *ontwikkelde producten, folders* e.d. voorzien van de logo's -waar van toepassing- van Sportvisserij Nederland en de federaties.

Hoofddoelstelling

9) Versterking landelijke belangenbehartiging en beleidsvorming

Op landelijk niveau vormen de politiek, het water- en natuurbeheer en de communicatie cruciale werkvelden. Om als Sportvisserij Nederland nog beter te kunnen functioneren is het noodzakelijk dat bestuurlijk de **netwerken** naar het **publiek bestuur**, de **wereld van water- en natuurbeheer** en de **media** worden versterkt.

Ook is het nodig dat de **bestuurlijke binding** en **communicatie** met de regionale **federaties** veel **hechter** wordt om hun invloed, de samenwerking en afstemming bij de beleidsvorming en uitvoering van activiteiten te verstevigen.

Voorts is het wezenlijk om binnen de totale koepelstructuur van Sportvisserij Nederland geleidelijk meer **scheiding** aan te brengen tussen de beleidsbepalende (algemene

ledenvergaderingen), beleidsuitvoerende (besturen) en rechtsprekende (arbitragecommissies) **kaders**. Aldus wordt eventuele ongewenste vermenging van belangen tegengegaan.

Om de democratische besluitvorming binnen de vereniging te versterken, is het van belang dat de landelijke **beleidsbepaling dieper en breder** vanuit de organisatie plaatsvindt. In dit kader is het gewenst dat de algemene ledenvergadering van Sportvisserij Nederland, naast de regionale federaties en landelijke specialistenorganisaties, wordt uitgebreid met een vertegenwoordiging vanuit de lokale hengelsportverenigingen (delegaties uit de rayons of federatieve ledenvergaderingen). Een breed draagvlak voor zwaarwegende besluiten is zeer belangrijk, maar begint met eensgezindheid op bestuurlijk niveau landelijk en federatief, en het uitdragen van dezelfde enkelvoudige boodschap gedragen door een overtuigend inhoudelijke onderbouwing.

Bij zeer verstrekkende besluiten zou na overleg met de leden, desgewenst een zo breed mogelijke raadpleging van de aangesloten sportvissers kunnen worden ondernomen. Met behulp van digitale technieken is de betreffende informatievoorziening en raadpleging tegenwoordig mogelijk.

Het is verder essentieel dat besluiten van de landelijke algemene ledenvergadering geldingskracht hebben binnen de georganiseerde hengelsport in haar geheel. Dit teneinde als Sportvisserij Nederland als een van de grootste maatschappelijke organisaties in Nederland met gezag, daadkrachtig, slagvaardig en éénduidig te kunnen handelen. Daartoe is het noodzakelijk dat de **doorkoppeling** van landelijke **besluiten** is opgenomen in de federatieve statuten.

Uitwerking in acties:

-het *aanpassen* van de *bestuurssamenstelling* van Sportvisserij Nederland in 2011; samenstelling uit belangrijke vertegenwoordigers -vanzelfsprekend met grote affiniteit voor de hengelsport- vanuit de wereld van politiek, water- en natuurbeheer, communicatie en financiën (ingang netwerken) alsmede de voorzitters van de federatieclusters / confederatieve samenwerkingsverbanden of de voorzitters van daarbinnen samenwerkende federaties. Dit vanwege de invloed, afstemming, binding en communicatie van en naar de clusters / federaties.

-het starten van een overleg tussen het bestuur en de leden van Sportvisserij Nederland over hoe de structuur, betrokkenheid, binding en democratische besluitvorming binnen de totale organisatie (sportvissers, verenigingen, federaties, specialistenorganisaties en Sportvisserij Nederland) verder te versterken.

-het na overleg met de federaties desgewenst (digitaal) *raadplegen* van de *aangesloten sportvissers* bij belangrijke landelijke besluiten.

-het uniform opnemen van de *doorkoppeling* van *landelijke besluiten* in de statuten van federaties en specialistenorganisaties uiterlijk in 2012.

-het vanaf 2010 *jaarlijks* landelijk bijeenkomen voor *thematisch overleg* van bestuurlijke vertegenwoordigers van de federaties en specialistenorganisaties op respectievelijk het gebied van *jeugd, visstandbeheer, wedstrijden en controle*.

Hoofddoelstelling

10) Versterking samenwerking beroepskrachten

De acht regionale federaties en Sportvisserij Nederland hebben ieder beroepskrachten in dienst. In totaal betreft het circa 75 medewerkers. De samenwerking en uitwisseling van zaken tussen de huidige beroepskrachten is om meerdere redenen niet altijd eenvoudig. De inhoudelijke aansturing van de beroepskrachten voor uitvoering van de regionale werkzaamheden door de besturen van de federatie(cluster)s is een groot goed. De werkcapaciteit binnen de afzonderlijke federaties is echter beperkt en in een aantal gevallen kwetsbaar. In deze kent de huidige situatie in feite een versnippering van kwantiteit en kwaliteit van beroepskrachten en is zij ook niet altijd even efficiënt.

Uitwerking in acties:

-het onderhouden van de communicatie en afstemming tussen elk federatief cluster en Sportvisserij Nederland. Hiertoe zal in wederzijds overleg een toereikende overlegstructuur worden ingericht.

-het zo mogelijk in 2012 komen tot het toepassen van *dezelfde arbeidsvoorwaarden* voor alle beroepskrachten binnen de aangesloten hengelsportorganisaties en het bevorderen van uitwisseling van medewerkers.